

OPĆI PREGLED DJEČJEG I OMLADINSKOG TURIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAKONSKI OKVIRI I MOGUĆNOSTI

Goran Beus Richembergh

Predsjednik Odbora za turizam Hrvatskog sabora

Počeci omladinskog turizma u Hrvatskoj

Prva omladinska ferijalna društva:

1907.

- **Hrvatski akademski ferijalni klub „Tomislav“ u Osijeku**

1908.

- **Gimnazijsko ferijalno društvo na Sušaku**
- **Akademsko ferijalno društvo „Istra“ u Pazinu**
 - **Akademsko hrvatsko-slovensko katoličko ferijalno društvo „Dobrila“ u Pazinu**

1913.

**prvo registrirano organizirano višednevno
putovanje gimnazijalaca iz sušačke gimnazije
pod vodstvom profesora Antuna Barca**

**100 godina organiziranog
omladinskog turizma u Hrvatskoj**

Počeci dječjeg turizma u Hrvatskoj

1913. godine u Zagrebu je utemeljena dobrotvorana zaklada pod nazivom Izraelitska ferijalna kolonija

- **osnovala je i sve do Drugoga svjetskog rata vodila Matilda (Tilda) pl. Deutsch – Maceljska**

...

- **Kolonija je imala nekoliko filijala i dva dječja odmarališta – u Crikvenici i Ravnoj Gori**
- **svake je godine na ljetovanje i oporavak slala nekoliko stotina židovske djece**

Dakle, i dječji turizam u Hrvatskoj ove godine obilježava 100. godina postojanja

Između dva svjetska rata sagrađeno je ili osnovano u Hrvatskoj dvadesetak dječjih i omladinskih odmarališta i kampova.

Prvi stalni hostel sagrađen je i otvoren 1938. godine u Dubrovniku i u toj je namjeni i danas.

**2013. slavi
75 godina rada.**

Revitalizacija dječjeg i omladinskog turizma od 1950-ih godina pod okriljem društvenih organizacija:

**Ferijalni savez Hrvatske
Savez izviđača Hrvatske
Društva „Naša djeca“
Crveni križ**

Gradske ustanove i radne organizacije – u Zagrebu „Vladimir Nazor“, Omladinski turistički centar

Brojni gradovi i općine osnivali i gradili omladinska i dječja odmarališta.

Koncept kolektivnog organiziranog omladinskog i dječjeg turizma.

Omladinski turizam 80-ih godina prošlog stoljeća doživljava važne promjene:

- raste broj stranih posjetitelja**
- raste broj odlazaka u inozemstvo**
 - individualizacija putovanja**
- međunarodne popusne iskaznice (individualne povlastice)**

**Rat 1991. – 1995. prekida djelatnost,
kapaciteti omladinskog i dječjeg
turizma godinama ostaju u funkciji
smještaja prognanika i izbjeglica.**

Oporavak od konca 1990-ih.

Zakonski okvir djelovanja organizatora i pružatelja usluga u djelatnosti omladinskog i dječjeg turizma:

1987. – Zakon o organiziranom odmoru djece i omladine

Organizirani odmor definiran kao „oblik društvene brige kojim se djeci i omladini (...) osigurava društveno aktivan odmor s programiranim sadržajima i zadacima odgoja u samoupravnom socijalističkom društvu.“

Provodi se „kao sastavni dio sistema odgoja i obrazovanja i društvene brige o djeci predškolskog uzrasta.“

Obuhvaćena djeca i mladi „od navršene 3. do 27. godine života“.

Smještaj „samo u zgradama“.

„Na logorovanju ne mogu biti djeca mlađa od 10 godina.“

Organizirani odmor je djelatnost od posebnog društvenog interesa i mogu ga provoditi „organizacije udruženog rada za njegu, odgoj i zaštitu djece predškolskog uzrasta, odgoja i osnovnog obrazovanja, usmjerenog obrazovanja, socijalne zaštite, kojima je to osnovna djelatnost, mjesne zajednice, društvene i društveno-političke organizacije koje okupljaju djecu i omladinu, odnosno imaju programe namijenjene djeci i omladini“.

Zakonom je, između ostaloga, bilo utvrđeno:

- obavljanje djelatnosti**
- objekti za smještaj i prehranu**
- odgojno-obrazovni rad**

Formalno gledano zakon je još uvijek na snazi ali se iz čitavoga niza razloga, prije svega iz promjene društvenoga uređenja praktički ne može provoditi.

Danas se djelatnostima omladinskog turizma bave:

- **udruge (Hrvatski ferijalni i hostelski savez, Savez izviđača Hrvatske)**

- **tvrtke (poduzeća i obrti) registrirane za turističku i ugostiteljsku djelatnost**
- **građani (npr. koji su registrirali djelatnost iznajmljivanja soba)**

Dječjim turizmom bave se:

- **udruge (Društva „Naša djeca“,
Hrvatski crveni križ,
Savez izviđača Hrvatske)**
- **Ustanove**
- **Javna poduzeća („Vladimir Nazor“)**

Osnovni propisi koji se odnose na djelatnost omladinskog i dječjeg turizma:

- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (2006.)**
- Zakon o pružanju usluga u turizmu (2007.)**
 - Zakon o boravišnoj pristojbi (2008.)**

Vrlo je važan podzakonski akt kojim se uređuju minimalni tehnički uvjeti za kategorizaciju odnosno registraciju smještajnih kapaciteta:

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji drugih vrsta objekata za smještaj iz skupine „kampovi i druge vrste objekata za smještaj“ (2005. - 2009.)

**Druge vrste objekata za smještaj iz skupine
»Kampovi i druge vrste objekata za smještaj«,
su:**

1. Soba za iznajmljivanje

2. Apartman

3. Studio apartman

4. Kuća za odmor

5. Prenočište

6. Odmaralište

7. Hostel

8. Planinarski dom

9. Lovački dom

10. Učenički dom ili studentski dom

11. Objekt za robinzonski smještaj.

7. Vrsta Hostel

Članak 12.

(1) Hostel je smještajni objekt u kojem se pretežito mlađim gostima pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića, napitaka i slastica.

(2) Hostel se sastoji od: prostora za prijam gostiju, smještajnih jedinica, prostorije za boravak, sanitarija uz ugostiteljske i ostale sadržaje, zajedničkih sanitarija za goste uz smještajne jedinice, zajedničkih kompletnih kupaonica uz smještajne jedinice (ulaz iz hodnika), i kompletnih kupaonica u smještajnim jedinicama (ulaz iz smještajne jedinice), ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

(3) Smještajne jedinice u Hostel u su sobe i/ili spavaonice.

(4) Ugostiteljski sadržaji u Hostel u mogu biti smješteni i u građevini koja se nalazi u neposrednoj blizini i izvan građevine u kojoj se nalaze smještajne jedinice.

10. Vrsta Učenički dom ili studentski dom

Članak 15.

(1) Učenički dom ili Studentski dom je smještajni objekt u kojem se gostima pružaju usluge smještaja u vrijeme školskih praznika, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića, napitaka i slastica.

(2) Učenički dom ili Studentski dom se sastoji od: smještajnih jedinica, sanitarija uz ugostiteljske i ostale sadržaje, zajedničkih sanitarija za goste uz smještajne jedinice, zajedničkih kompletnih kupaonica uz smještajne jedinice (ulaz iz hodnika), kompletnih kupaonica u smještajnim jedinicama (ulaz iz smještajne jedinice), i ugostiteljskih sadržaja, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

(3) Smještajne jedinice u Učeničkom domu ili Studentskom domu su sobe.

(4) Učenički dom ili Studentski dom mora udovoljavati minimalnim uvjetima iz ovog Pravilnika samo ako usluge smještaja pruža gostima za vrijeme školskih praznika, i u to vrijeme ne može pružati smještaj studentima i đacima, osim u izdvojenim građevinama u kojima ne borave gosti.

Zakon o boravišnoj pristojbi – olakšice i izuzeci

Članak 4.

Iznimno od članka 3. ovoga Zakona, boravišnu pristojbu ne plaćaju:

- 1. djeca do dvanaest godina starosti,**
- 2. osobe s tjelesnim invaliditetom od 70% i većim i jedan pratitelj,**
- 3. sudionici školskih paket aranžmana (paušalnih putovanja) odobrenih od strane školske ustanove,**
- 4. sezonski radnici,**
- 5. članovi uže obitelji stanovnika turističke općine ili grada,**
- 6. putnici na putničkom brodu u međunarodnom pomorskom prometu kada se brod nalazi na vezu u luci,**
- 7. vlasnici kuće za odmor i članovi njegove obitelji, ako je kuća za odmor izvorna stara obiteljska kuća stečena nasljeđivanjem od ostavitelja koji je imao posljednje prebivalište u turističkoj općini ili gradu, kada noće u toj kući,**
- 8. osobe koje uslugu noćenja koriste u okviru ostvarivanja programa socijalne skrbi,**
- 9. studenti i đaci koji nemaju prebivalište u općini ili gradu u kojem se školuju.**

Članak 5.

Boravišnu pristojbu umanjenu za 50% plaćaju:

- 1. osobe od navršениh 12 do 18 godina starosti,**
- 2. osobe do 29 godina starosti, koje su članovi međunarodnih omladinskih organizacija, kada koriste usluge noćenja u omladinskim objektima za smještaj koji su uključeni u međunarodnu mrežu omladinskih objekata za smještaj IYHF.**

Hosteling se posljednjih godina ubrzano razvija.

Većina hostela su privatni i sezonskog su karaktera.

Računa se da ih je sada oko stotinu.

**U hostelima je 2010. godine bilo:
1.537 soba sa 5.934 postelje**

Ostvareno je:

134.000 dolazaka

86.000 stranih i 48.000 domaćih

434.000 noćenja

271.000 stranih i 163.000 domaćih

MOGUĆNOSTI:

**Nova Strategija razvoja hrvatskog
turizma do 2020. godine
(u saborskoj proceduri)**

**prepoznaje omladinski turizam i hostele
kao i *backpackerski* stil putovanja.**

Preporuča razvoj sustava povlastica.

**Definira potrebu razvoja mreže
multifunkcionalnih hostela.**

Važno: dostupnost EU fondovima.

Najvažniji hosteli u mreži Hostelling International (okosnica sustava):

Lokacije hostela
u Hrvatskoj

Najvažniji hosteli u mreži Hostelling International (okosnica sustava):

Zagreb, Dubrovnik, Pula, Rijeka, Veli Lošinj, Zadar, Gradac, Zaostrog, Stari Grad, Kumrovec, Samobor

...

U planu:

Plitvice, Osijek (EU fondovi)

Hvala na pozornosti

...